

The background of the cover is a photograph of a vast, flat landscape. In the foreground, there are tall, golden-brown reeds or grasses. Beyond them is a calm body of water that reflects the sky. The horizon is a straight line in the distance, with a few small, indistinct shapes. The sky is a clear, pale blue.

beelden magazine

2#2014 | jaargang 17, no 66 | www.beeldenmagazine.nl

Daan Roosegaarde
Grandeur
Thomas Houseago
Insel Hombroich

Luid & Duidelijk

Pal achter de Pieterskerk, in de oude binnenstad van Utrecht, is Kuub gevestigd, ruimte voor kunst en cultuur. Deze prachtige locatie wordt gekenmerkt door een gevarieerd expositieaanbod waarbij mensen zelf voorstellen kunnen doen en kunstenaars actief worden betrokken bij de totstandkoming van presentaties en activiteiten. Dit keer werd beeldhouwerscollectief ABK, in de persoon van Willibrord Huijben, gevraagd een tentoonstelling samen te stellen van hun leden.

De expositie met de titel Luid & Duidelijk, bestaat uit werk van tien kunstenaars die sterk verschillen in hun benadering en materiaalkeuze. Wat ze bindt is ongetwijfeld hun ambachtelijkheid, perfectionisme en de omgang met de verschillende materialen. Of daarmee de tentoonstelling interessant wordt, is natuurlijk maar de vraag, maar het gevoel voor de materie, compositie en het gebruik van ruimte is bij alle deelnemers nadrukkelijk aanwezig.

Door Peke Hofman

Vakmanschap

Als er één ding direct duidelijk wordt, is dat de deelnemende kunstenaars zonder uitzondering vakmensen zijn. Daarmee bedoel ik niet alleen hun materiaalgevoel. Ook uit het uitstekende gebruik van beeldelementen als kleur, compositie, ruimte en ritme blijkt hun professionaliteit.

Wim Bakker bijvoorbeeld bouwt met metaal en het blad van een cirkelzaag, strakke ruimtelijke beelden. De afwerking is perfect en met de scherpe, geometrische vormen ontstaan afgewogen composities in de ruimte.

Keramiek, brons, steen, textiel, metaal; de expositie is rijk aan vakkundig bewerkte materialen en in die zin is het woord 'duidelijk' in de titel op zijn plaats. Tegelijkertijd is dat ook een valkuil. Bij sommige kunstenaars blijft het voor mij steken bij de esthetiek, mooie beelden. Maar dan? Met alle respect voor de kwaliteiten en het perfectionisme van de kunstenaars gebeurt er niet veel meer dan het strelen van het oog. Zoals bij de stenen beelden van July Wickel, die perfect gevormd zijn en gepolijst. Gepolijst: dat is wel wat de tentoonstelling in algemene zin kenmerkt. Het gevoel bekruipt mij dat de kunsthistorische tradities van de jaren zeventig, tachtig worden herhaald waarbij de formele beeldelementen als volume, kleur, structuur, ritme, ruimte etc. worden verheven tot inhoud. En misschien is dat ook niet erg. Maar wat ontbreekt, is het eigentijdse avontuur, het onverwachte, de disharmonie.

Sterk werk

Is er dan niets spannends te beleven? Toch wel.

Zo is er een prachtige verzameling wand en vloerobjecten te zien van Martina Otto. Dit samengestelde beeld (*Voices*) bestaat uit kleine, egaal gekleurde objecten die doen denken aan tekstballonnen uit stripverhalen. De teksten zijn verdwenen en vervangen door lijnen en vlakken. Sommige objecten buigen mee met de muur of vloer; andere hangen verstild te wachten op tekst.

De installatie vult de ruimte in een soort hoek en als je er middenin staat, lijken de objecten je aan te spreken; kleine iconen die een signaal afgeven. Dat maakt de installatie raadselachtig en poëtisch. Dat geldt in zekere zin ook voor de grote tekeningen van Ike van Kleef. Hoewel je tekeningen misschien niet direct verwacht bij een expositie van beeldhouwers, vormen ze door hun eenvoud en helderheid een sterke bijdrage aan de expositie. Bovendien kun je meteen zien dat ze met minimale middelen wel degelijk een soort ruimtelijke objecten suggereren. Het zouden misschien voorstudies kunnen zijn of uitvergrote 'ideeënkrabbels'; de lijnvoering is in ieder geval speels en treffend tegelijkertijd. Als laatste noem ik de bouwsels van Jack Prins. Deze wandobjecten zijn gemaakt van verschillende soorten metaal en doen sterk denken aan de wirwar van huisjes in een krottenwijk, zoals die vaak op en naast elkaar en op elkaar worden gestapeld. Hoewel rommelig is er toch ook sprake van een bepaalde orde. Door de bewerking en aard van het metaal, ontstaan verschillende kleuren en structuren die de ruimtelijke composities vervolmaken.

Helder

Huijben, de curator, is er zeker in geslaagd tien kunstenaars bij elkaar te brengen die een hoge mate van helderheid in hun werk hebben, luid en duidelijk dus. Maar als men de expositie in zijn geheel beschouwt, vind ik toch dat de vorm het vaak wint van de inhoud. Het meeste werk is vrij traditioneel, consequent uitgevoerd en esthetisch. Het persbericht eindigt met de zin: "De expositie beoogt de tongen los te maken, de geest te verruimen en de tijd even stil te doen staan".

Dat laatste is in ieder geval gelukt. Het eerste betwijfel ik.

Luid & Duidelijk, Kuub, ruimte voor kunst en cultuur, Utrecht, 18 april t/m 15 juni 2014, www.kunstruimtekuub.nl

Martina Otto, *Voices*, Louk Röell

